

§. CCCXXXIX. Ad finem, quem exposuimus, et circa objecta paulo ante indicata, triplici modo versabatur collata a Christo in apostolos potestas sacra, nempe vigilando seu inspiciendo, ferendo leges, et exequendo ea, quæ pro temporum ratione videbantur necessaria; erat igitur ea potestas *inspectoria, legislatoria, executoria*.

(a) Nihil pastoralis officii magis proprium est, quam vigilare, et inspicere, quid a grege, atque in grege agatur. Hinc Petrus tanquam universalis pastor dicitur *pertransisse universos* (1). Paulus *solicitudine omnium ecclesiarum* se distineri scribit (2). Idemque et Timotheum *vigilare* jubet; eoquod futurum sit tempus, quo sanam doctrinam non sustinebunt homines, etsi omnia alia tolerant (3); et majores natu, quos ipso studio vigilantiae et inspectionis Epheso ad se evocarat, gravissimis verbis monet: *attendite vobis et universo gregi... vigilate* (4): denique præpositis Ecclesiae vel idcirco obedientiam ac subjectionem exhibendam docet, eoquod ipsi *pervigilent*, tanquam rationem reddituri pro animabus (5).

(b) Legislatoriae apostolorum potestatis exempla in epistolis eorundem, actisque a Luca conscriptis extant plurima. De legibus in concilio Hierosolymitano constitutis acute observat Chrysostomus, satis indicari ab apostolis, plura ab illis *potuisse* constitui, si expedire judicassent; additque de epistola synodica: *potuissent certe et absque literis; sed epistolam mittunt, ita, ut sit lex scripta: ... vide brevem epistolam, nihil abundans habere, neque epichemata, neque syllogismos, sed imperium* (6). Certe potestatem legislatariam denotat *potestas clavium in regno caelorum*: itemque illud: *si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus*: attendite vobis et universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit *regere* Ecclesiam Dei. *Obedite* præpositis vestris. *Increpa* illos dure... argue cum omni imperio (7).

(c) Executoria apostolorum potestas exerebatur pascendo fideles per doctrinam, sacramenta, orationes, sacrificium, exempla: dein per ordinationem novorum ministrorum, ac maxime per judicia, quæ duplicis quodammodo generis erant, civilia et criminalia, perque pœnas, ac coercionem. Si Ecclesiam non audierit, *sit tibi sicut ethnicus. Quid vultis? in virga veniam ad vos, an in caritate* (8)? *In promptu habentes, ulcisci omnem inobedientiam* (9). Nota est sententia criminalis in Corinthium incestuosum (10), et in Simonem magum (11). Legem etiam judicalem præscripsit Paulus: *adversus presbyterum accusationem noli recipere, nisi sub duobus aut tribus testibus* (12).

(1) Act. IX, v. 32. — (2) II. Cor. XI, v. 28. — (3) II. Tim. IV, v. 3, 5.

(4) Act. XX, v. 28, 31. — (5) Hebr. XIII, v. 17.
(6) Hom. XXXIII. in Acta. — (7) Tit. II, v. 15.
(8) I. Cor. IV, v. 21. — (9) II. Cor. X, v. 6. — (10) I. Cor. V, v. 5.
(11) Act. VIII, v. 20. — (12) I. Tim. V, v. 19.

CAPUT IV.

Potestas sacra a Christo instituta ad successores apostolorum ob eundem finem transiit, ut Ecclesia sit, maneatque Una, Sancta, Catholica et Apostolica.

ARGUMENTUM.

CCCXL. Uti Ecclesia, sic potestas sacra in Ecclesia durabit semper.	CCCXLIII. Ad finem, ut Ecclesia sit Una, Sancta etc.
CCCXLI. Potestas Petro data, fuit jurisdictionis supremæ, universalis, ac immediatæ.	CCCXLIV. Potestas apostolorum alia fuit extraordinaria:
CCCXLII. Talis transmissa est ad successores Petri.	CCCXLV. Alia ordinaria ad episcopos propagata.

§. CCCXL.

RELIGIONIS et Ecclesiae hostes parum curant, parumque esse curandum censent, quid de religione privatim quisque sentiat. At nempe unitati maxime adversantur, et potestati sacrae, qua in unum corpus conjunguntur omnes, et universo statui ecclesiastico, quamdiu is sacram potestatem exercet, sibi que divino concessam jure vindicat, ut per sacrum imperium tanquam commune vinculum omnia ac singula membra intra unitatem, atque unam communionem sanctam, catholicam et apostolicam constringat. Putant insani homines, efficere se posse occultis machinationibus aperta que vi, ut sacrum istuc imperium convellatur, unitas dissolvatur, status ecclesiasticus intereat. Equidem non ignoro, multos esse modos, casusque, queis civile interit imperium, ac civilis status in anarchiam abit; novi illud quoque, integras provincias a subjectione erga Ecclesiam, atque ab ecclesiastico imperio avelli posse, atque æternum pessum dari; sed ultra eos nempe limites nec

illam subjectionem tollent, nec illud imperium conculcabunt, ultra quos ipsam Ecclesiam non ita diminuent, quo minus sit, haberique possit una, sancta, catholica et apostolica. Sic igitur tanquam rem indubitata statu: *quatenus Ecclesia Christi reipsa est, haberique debet una, sancta, catholica et apostolica, eatenus sacra ecclesiae potestas, sacrumque imperium pertinet, vimque suam retinet: quatenus exercitium imperii sacri impeditur, eatenus veræ religionis exercitium impeditur: quatenus sacrum imperium reipsa tollitur, ipsa vera Christi religio tollitur.* Totum id sequentibus argumentis palam fiet.

(a) Ipsa institutio ac professio sacræ potestatis ad dogmata religionis ac fidei pertinet: hac ergo potestate impedita vel sublata impeditur vel tollitur unitas fidei et religionis.

(b) Extra catholicam unitatem, si qua sacramenta tenent sectarii ab Ecclesia avulsi, ceu baptismum et ordinem, ea avulsis ac schismaticis non proficiunt ad vitam quia non vivificatur spiritu Christi, qui non est in corpore Christi, et *quia Ecclesia catholica sola est corpus Christi*, ut inquit S. Augustinus (1). Æternæ veritatis oraculum est: *si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus.* Qui sicut ethnicus habendus est et publicanus, membrum non est sanctæ Ecclesiae, quando Ecclesiam non audit.

(c) Nec singuli homines nec particulares ecclesiae catholico nomine et jure censi possunt, nisi quatenus unitati catholice adherent; non adherent autem, qui rebellionem et contumaciâ sese ab illa segregant.

(d) Apostoli potestatem et imperium in fideles exercuerunt: refractarios eiecerunt: id jus in eos transiit, qui vicem et locum apostolorum tenent; quomodo ergo in Ecclesia apostolica est, quem apostoli eiecerunt ex suo grege?

(e) Christus promisit, contra Ecclesiam non prævalituras portas inferi; semper igitur vera erit professio articuli catholici: *Credo Unam, Sanctam, Catholicam et Apostolicam Ecclesiam.* Sed hanc stabilitatem inde provenire ab ipso Christo didicimus, quia Ecclesiam suam supra petram ædificavit: et quia apostolis se præsto futurum usque ad consummationem sæculi promisit. Semper igitur in Ecclesia futuri sunt, qui apostolorum locum ac principatum tenent, ac quibus Christus in regenda Ecclesia adstiturus est, usque ad consummationem sæculi. Hæc generatim annotata distinctius nunc evolvemus.

(1) *Epist. 50. ad Bonifacium.*

§. CCCXLI. Institutio supremæ in Ecclesia potestatis, in Petro facta est, ut dictum supra. Videndum nunc est, cujusmodi ea fuerit potestas: an et quanta in successores Petri transierit, et quidem ad eum finem, ut Ecclesia sit, maneatque una, sancta, catholica et apostolica. Tria hoc ordine exequemur breviterque, illud primo, cujusmodi potestas fuerit a Christo in Petrum collata.

(a) Potestas Petri non prærogativa honoris inter apostolos fuit, nec solius directionis aut præsidii inter pares, sed veræ auctoritatis et jurisdictionis. Id apertissime indicat ratio fundamenti, pastoris universalis, officiumque confirmandi fratres. Neque enim fundamentum ad parerga ædificii et ornamenta pertinet; et curam pascendarum ovium demandare multo plus est, quam primam inter oves constituere, et qui confirmandi fratres officio fungitur, majori ac frater, vi et firmitate pollere debet. Cui Christus dedit claves regni cælorum, quod regnum est Christi, eum regni sui vicarium, ac visibile caput esse voluit; Christi igitur vicarius et Ecclesiae caput erat Petrus, habebaturque a tota retro antiquitate. Unde damnata fuit ac proscripta in concilio Constantiensi propositio VII Hussii: *Petrus non est, nec fuit caput sanctæ Ecclesiae catholice.* Porro vicarius regni, cui claves, id est, suprema potestas in regno commissa est, non solo honore præeminet, nec caput impositum est corpori solius ornamenta causa.

(b) Hæc jurisdictionis potestas Petro collata, vi institutionis fuit potestas *universalis*. Quia totum ædificium, non modo lapides, aut nonnulli muri eidem superstructi sunt. Cui *totus grex* committitur, jus pascendi singulas oves et universas habet. *Claves regni* ad omnes pertinent regni partes. Indefinite, ac sine exceptione dictum est: *confirma fratres: quidquid solveris vel ligaveris in terra; erit solutum vel ligatum in cælis.*

(c) Eadem potestas *suprema* erat in tota Ecclesia. Neque enim fundamentum a parte quadam ædificii, sed ædificii partes singulæ et universæ a fundamento firmitatem habent: nec membra super caput, sed caput est positum super membra: et pastor supra gregem est, non vicissim; et qui confirmat, atque in officio fidei et unitatis continet fratres, omnibus præeminet. Eandem ideam supremæ potestatis claves regni, et jus solvendi aut ligandi omnia ingerunt.

(d) Fuit denique Petri potestas *ordinaria ac immediata*. Qui *mediatam* volunt, non modo explicatis fundamenti, pastoris, clavium, juris solvendi aut ligandi etc. sed receptis etiam in jure publico distinctis notionibus adversantur. Novi, esse et nominari

potestatem aliquam *minus plenam*, aliquam *limitatam*, aliquam *delegatam*. Sed mediatæ potestatis nec aliqua notio, nec exemplum suppetit. Neque ad rem est metropolitæ potestas in subditos suffraganei, in quos extra casum appellationis et visitationis *nullam* plane potestatem habet, in iis casibus *immediatam* habet. Si binis opus est clavibus, ut in conclave penetres, atque unam earum in manu habes: alteram alius, qui non pendet ab imperio tuo, reipsa potestatem aperiendi non habes, ne mediatam quidem. Quodsi alter suam arbitrio suo dederit, commissam habes potestatem, vel precario concessam, mediatam non habes.

§. CCCXLII. Potestas suprema, universalis et immediata in Petro instituta ex mente ac voluntate Jesu Christi debuit in successores Petri transire. Ea mens ac voluntas aperte manifestata nobis est in divinis scripturis, ac traditionibus. Nam ratio institutæ ejus potestatis non alia fuit, nisi ut ædificium Ecclesiæ haberet fundamentum, ob quod portæ inferi prævalere haud possent: ut Christi grex haberet pastorem, a quo et pasceretur et regeretur: ut fratres portionem gregis tenentes haberent, unde confirmarentur. Hæ quidem rationes valent perpetuo: ac multo etiam magis post mortem apostolorum, quam ante. Majores enim impetus identidem imminebant a portis inferorum: grex Christi, cum multum cresceret, pluresque haberet infestos lupos, citius dispergi atque in devia abigi poterat; denique auctus fratrum numerus, et diminutus fervor multo ac antea confirmari magis magisque debuit. Effatis scripturæ accedit traditio: utriusque sensum extra omnem dubitationem ponit, atque illustrat infallibilis Ecclesiæ definitio ac doctrina, cujus præcipua quædam capita attexam.

(a) Repræbata est, ac damnata Hussii propositio XXVII. *Non est scintilla apparentiæ, quod oporteat esse unum caput in spiritalibus regens Ecclesiam, quod semper cum Ecclesia ipsa militante conversetur et conservetur.* Dein propositio XXVIII. *Christus sine talibus monstruosis capitibus, per suos veraces discipulos sparsos per orbem terrarum melius suam Ecclesiam regularet.* Propositio Lutheri XXV damnata per Leonem, et rejecta a toto orbe catholico, *Romanus Pontifex Petri successor, non est Christi Vicarius*

super omnes totius mundi ecclesias ab ipso Christo in B. Petro institutus. Et propositio XXVI. *Verbum Christi ad Petrum: Quodcumque solveris super terram etc. Matth. XVI extenditur duntaxat ad ligata ab ipso Petro.*

(b) Concilium generale Lateranense IV. a. 1216 ita docet: *Romana Ecclesia disponente Domino, super omnes alias ordinariæ potestatis obtinet principatum, utpote mater universorum fidelium, et magistra* (1).

(c) Concilium generale Florentinum a. 1439 in definitione fidei, utriusque ecclesiæ græcæ et latinæ consensu ita pronunciat: *definitivus, sanctam apostolicam sedem et Romanum Pontificem in universum orbem tenere primatum, et ipsum Pontificem Romanum successorem esse B. Petri principis apostolorum, et verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesiæ caput, et omnium christianorum patrem et doctorem existere, et ipsi in B. Petro pascendi, regendi, gubernandi Ecclesiam universalem a Christo plenam potestatem traditam esse; quemadmodum etiam in gestis conciliorum œcumenicorum, et in sacris canonibus continetur* (2).

(d) Denique professio fidei ex mente concilii Tridentini edita a Pio P. IV et ubique terrarum recepta, cunctisque ad cathedras promovendis proposita de sede apostolica in hunc modum edidit: *sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam Romanam, omnium ecclesiarum matrem et magistram agnosco, Romanoque Pontifici B. Petri apostolorum principis, successori, ac Jesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo ac juro.* Nempe potestati supremæ, ordinariæ et universali non potest non respondere universalis omnium obediendi necessitas et obligatio.

(1) Conf. c. *Antiqua*. 23. *de privilegiis*, ut comparatione facta Romanæ sedis cum aliis præcipuis terrarum sedibus eminentiam potestatis supremæ, universalis et ordinariæ distinctissime perspicias.

(2) Sunt, qui ex versione græca verba definitionis ultima sic putant accipienda: *Quem ad modum* et in actis conciliorum œcumenicorum et in sacris canonibus continetur; vimque in eo volunt esse, ut sensus sit: *juxta eum modum*, qui et in gestis etc. ac si concilia et canones pontificiæ potestati modum ac limites aliquando posuissent. « *Quasi Romanæ ecclesiæ legem concilia ulla præfixerint; cum omnia concilia per Romanæ Ecclesiæ auctoritatem et facta sint, et robur acceperint, et in eorum statutis Romani Pontificis patenter excipiatur auctoritas.* » Ita Paschalis II. in c. *Significasti*. 4. *de Elect.* Quod quidem capitulum Eman. Gonzalez Paschali I adscribendum putat. Sed cujus Paschalis ea fuerit animadversio, certe illam confirmat SS. concilium Tridentinum principio *Sess. V. de Reform. et C. 21. Sess. XXV.* ubi salvam semper auctoritatem Sedis apostolicæ esse et intelligi debere declarat. Inanis igitur et putida videtur ea definitionem Florentinam interpretandi ratio.

§. CCCXLIII. Institutio supremæ in Ecclesia potestatis, ejusque in Romanos Pontifices derivatio seu progressio non alium finem habet ex mente et voluntate

Christi; nisi ut ejus vi ac jurisdictione Ecclesia sit, maneatque Una, Sancta, Catholica et Apostolica, de qua re omnem ratiocinationem meam uno ex loco, eoque per celebri petam antiquissimi patris, martyris et Lugdunensis episcopi S. Irenæi, qui apostolicorum Patrum auditor, ac suppar fuit, quique, etsi occidentalis episcopus fuerit, origine tamen orientalis *ea scripsit*, quemadmodum Petrus de Marca inquit (1), *quæ omnes sentiebant*. Is in libris, quos pro catholica fide contra hæreses exaravit, in primis affirmat, facillime traditionem et doctrinam apostolorum inveniri posse, modo vera audire quis velit, et ad originem apostolicam redire: *traditionem apostolorum in toto mundo manifestatam, in Ecclesia adest perspicere omnibus, qui vera velint audire* (2). Ad ecclesias dein apostolicas, sive ad episcopos ab apostolis institutos, eorumque successores provocat, qui depositum doctrinæ illibate adhuc custodiissent. Sed valde longum id foret, subjungit, in hoc libro omnium ecclesiarum enumerare origines. Imo cum ætate nostra jam diu defecerint aliæ ab apostolis fundatæ, id nunc quidem impossibile foret omnino; quapropter ad Romanam Ecclesiam recurrendum ait, idque speciali ex causa, quæ in aliis ecclesiis ab apostolis fundatis non obtinet. Verba S. Patris hæc sunt: *sed quoniam valde longum est, in hoc tali volumine omnium ecclesiarum enumerare successiones; maximæ et antiquissimæ et omnibus cognitæ, a gloriosissimis duobus apostolis Petro et Paulo Romæ fundatæ et constitutæ Ecclesiæ, eam, quam habet ab apostolis, traditionem, et annunciatam hominibus fidem, per successiones episcoporum pervenientem usque ad nos indicantes, confundimus omnes eos, qui quoquo modo vel per sui placentiam malam, vel per vanam gloriam, vel per cæcitatem et malam sententiam, præterquam oportet, colligunt. Ad hanc enim Ecclesiam propter potentiorē principalitatem necesse est, omnem convenire ecclesiam, hoc est, eos, qui sunt undique fideles, in qua semper ab his, qui sunt undique,*

conservata est ea, quæ ab apostolis est traditio. Atque hoc est testimonium illud tanti Doctoris, quod pro certissimo oraculo omnibus sæculis habitum fuisse, Bossuetus pronunciat (3). Jam diligenter velim animadvertas:

(a) Necessitatem omnium totius orbis fidelium conveniendi ad Ecclesiam Romanam, id est, consentiendi et concordandi cum eadem in doctrina, S. Irenæus derivat ex potentiore ejusdem Ecclesiæ principalitate; ubi *principalitas* ad primatum, *potentioris* expressio ad præcipuam quandam ac præstantiorem potestatem ac jurisdictionem refertur. Et quia hæc potentior principalitas seu primatus jurisdictionis in Romano Pontifice residet, patet primatum unitatis causa esse institutum, cujus potestate ac vi omnes undique fideles adherentur in unitatem apostolicæ doctrinæ. Hinc Petrus de Marca, juxta sinceriores eorum verborum interpretationem, eam esse vim unitatis, inquit, quæ principium et originem a Petri sede trahit, *ut cum ea sentiendi necessitatem ceteris imponat* (4).

(b) Eadem potentior principalitas, quæ in fidei unitatem cogit fideles orbis terrarum, ad sanctitatem eos dirigit, ac repudianda et spernenda docet ea, quæ a sectariis *per sui placentiam malam vel per vanam gloriam vel per cæcitatem et malam sententiam* adinventæ et excoctæ sunt. Apostoli enim, eorumque successores *nihil tale docuerunt, neque cognoverunt, quale ab his (hæreticis) deliratur*; ut inquit S. Irenæus eodem loco. Romanæ quidem Ecclesiæ præcipua prærogativa est sanctitas, quam eidem in Tridentina professione fidei attribuimus; ut sancta sit tum ob maximum numerum sanctorum antistitum, qui eam tenuerunt, tum quod a Domino constituta sit mater et magistra reliquarum ecclesiarum.

(c) Dum in unitatem trahuntur, qui sunt undique fideles velut in commune centrum, eoipso potentior illa principalitas, ut et catholica sit Ecclesia, et ut singula membra cum Ecclesia Romana convenientia catholice Ecclesiæ prærogativis ac juribus gaudeant, efficit. Antiquis quidem Patribus idem visum est, cum catholica communicare Ecclesia, ac cum Romana communicare. Nimis longum est, inquit S. Irenæus, singularum ecclesiarum enumerare successiones, ac multis id evaderet impossibile; at quid expeditius, quam sentire et communicare cum Romana Ecclesia, fidemque suam conformare cum fide Romanæ Ecclesiæ, quam *maximam* vocat et *antiquissimam et omnibus cognitam*?

(d) Apostolicæ Ecclesiæ membrum nulla veritatis specie censi potest, qui Romanæ Ecclesiæ non adhæret, in qua una et apostolica doctrina et successio sacerdotii inde a prima Ecclesiæ origine adhuc conservata est. Eam successionem enumerans S. Irenæus ita con-

cludit : hac ordinatione et successione ea , quæ est ab apostolis in Ecclesia traditio et veritatis præconatio (prædicatio) pervenit usque ad nos . Et est plenissima hæc ostensio , unam et eandem vivificatricem fidem esse , quæ in Ecclesia ab apostolis usque nunc sit conservata et tradita in veritate . Ita potentior principalitas seu jurisdictionis pontificiæ primatus , qui in sui communione , communique consensu continet fideles , eo pertinet sine dubio , ut ratio apostolicæ Ecclesiæ conservetur .

(1) De concordia L. I , C. II , num. 6.

(2) Contra Hæreses L. III , C. 3.

(3) In Orat. de Unitate « S. Irénée a prononcé cet oracle révééré de tous les siècles. »

(4) Loc. cit.

§. CCCXLIV. In Petro *suprema* Ecclesiæ potestas , non tamen *sola* instituta est , neque sola ad successores pervenire debuit ; quia in eodem Petro et aliis apostolis potestatem quoque episcopalis ordinis et jurisdictionis institutam fuisse , et ad successores propagatam tum ex scriptura tum ex traditione discimus . Ac quando Christus dixit : *hoc facite in meam commemorationem : mittam spiritum veritatis , qui maneat vobiscum in æternum : ille docebit vos omnia . Ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi* ; certe et successores apostolorum designavit . Cum vero alia apostolatus jura fuerint *extraordinaria* , ac personalia , quæ cum ipsis extinguenda , aut certe lege ordinaria non transmittenda erant : alia *ordinaria* et quasi realia ad posterum etiam pertinentia ; idcirco altera ab alteris distinguenda sunt , ut episcopalis potestatis genuina origo ac idea formetur .

(a) Apostolorum officium erat , ut eorum , quæ a Jesu Christo gesta erant , testes de visu et auditu essent coram universo orbe . Id personæ eorundem proprium erat , et personarum morte per se cessare debuit . Neque infallibilitas , quæ singulis apostolis in prædicanda fide , et moribus informandis attribuitur , ad singulos eorum successores pervenit , aut pervenire debuit ; cum istorum auctoritas non extendatur per se extra suos subditos et ecclesias particulares , uti mox dicam ; hos vero et has errare circa fidem , non repugnet . In his ergo infallibilitas certa non est , nisi ea conditione , si concordent cum fide Ecclesiæ catholicæ , seu cum Romana , quacum totam Ecclesiam catholicam consentire necesse est , uti ex Irénæo explicavimus (1) .

(b) Apostolorum missio et potestas immediate a Christo profecta est , nec ullis finibus locorum circumscripta : *euntes in mundum universum prædicate evangelium omni creature* (2) . Sic enim in illis Ecclesiæ initiis ex mente Christi opus erat . At cum postmodum apostoli episcopos consecrarent , eos certis alligabant locis , certamque iis portionem gregis assignabant . Attendite vobis et universo gregi , *in quo vos Spiritus Sanctus posuit* ; ajebat Paulus ; et Petrus : *pascite , qui in vobis est* , gregem Dei... et cum apparuerit princeps pastorum , percipietis immarcescibilem gloriæ coronam (3) . Quæ quidem verba satis indicant , usque ad adventum Christi judicis præsto futuros esse pastores gregis Dei , et permansuram pastorem potestatem . Ea diocesium , uti hodie vocamus , assignatio et alligatio ad eandem manifestissime apparet ex Apocalypseo C. II et III , ubi de septem stellis , et septem candelabris , id est , septem Asiæ episcopis et ecclesiis particularibus agitur . Hinc ad successores non transit , quod apostolis competebat , jus fundandi novas sedes episcopales , consecrandi episcopos ; nisi id ipsum facere jussi essent auctoritate apostolica , uti Paulus Tito in mandatis id dederat : *ut constituas per civitates presbyteros , sicut et ego disposui tibi* (4) . Si quid extra Diocesium suam susceperunt episcopi , id vel consensu eorum factum est , a quorum id arbitrio pendebat , vel ex caritatis lege , vel denique cum congregatis synodis in medium consulerent de re communi Ecclesiæ universalis , aut amplioris districtus .

(c) Neque donum miraculorum ordinaria lege ad successores apostolorum transmitti debuit ; nam ut sapientissime animadvertit Gregorius M. : *hæc necessaria in exordio Ecclesiæ fuerunt . Ut enim ad fidem cresceret multitudo credentium , miraculis fuerat nutrienda . Quia et nos , cum arbusta plantamus , tamdiu eis aquam infundimus , quousque ea in terra jam coaluisse videamus : et si semel radicem fixerint , irrigatio cessabit . Hinc est enim , quod Paulus dicit : linguæ in signum sunt non fidelibus , sed infidelibus* (5) . Nemo hominum jus habet exigendi a Deo portenta , aut certum divinæ revelationis modum ; in illos vero , qui in media cæcutiunt orthodoxæ veritatis luce , illud effatum cadit divini magistri : *neque si quis ex mortuis resurrexerit , credent* (6) .

(1) Ex celebratissima Irénæi sententia omnium particularium ecclesiarum fides consentire debet cum Romanæ Ecclesiæ fide ; et secundum observationem quandam S. Augustini Romana fides non potest non consentire cum fide ceterarum ecclesiarum . Sic enim ait L. I , C. 2. in Julianum , loquens de Innocentii P. I. definitione contra hæresim Pelagianam ad Africanos missa : « Quid enim potuit ille vir sanctus Africanis respondere conciliis , nisi quod antiquitus Apostolica sedes et Romana cum ceteris tenet perseveranter Ecclesia ? »

(2) Marc. ult.

(3) I. Petr. V , v. 2 , 4.

(4) Tit. I , v. 5.

(5) Hom. 29. in Evang. post initium.

(6) Luc. XVI , v. 31.

§. CCCXLV. Indicatis extraordinariis apostolatus juribus ad ordinaria transeamus, quæ in successores apostolorum ob permanentem Ecclesiæ finem derivari debuerunt, ut nempe usque ad consummationem sæculi una esset, sancta, catholica et apostolica.

(a) Quemadmodum unitas a Christo constituta posebat, ut apostoli Petrum tanquam caput totius Ecclesiæ, et universi gregis pastorem, eximia præditum potestate agnoscerent; quam is reipsa exercuit (1); ita non poterant iidem ecclesias per provincias instituere, nisi eadem Petrum tanquam caput respicerent, eidemque subjicerentur. Luculentum testimonium præbet epistola viri apostolici et martyris S. Ignatii, episcopi Antiocheni scripta ad Romanos, quam hisce verbis orditur: *Ignatius... Ecclesiæ dilectæ et illuminatæ per voluntatem illius, qui vult omnia, quæ sunt secundum caritatem Jesu Christi Dei nostri: quæ præsidet in loco Romanæ regionis, Deo digna, decentissima, castissima, et præsidens in caritate, Christi habens legem etc.* Posebat eadem unitas, ut causæ graviores, difficiliore, ac ad communem præsertim Ecclesiæ disciplinam pertinentes ab apostolis, multoque magis a successoribus eorundem ad caput et principem Ecclesiæ referrentur; quod factum a Paulo in quæstione de ritu Judaicorum usu animadvertit Petrus de Marca (2). Aliud exemplum ejusmodi relationis extat in causa schismatis paulo post mortem Apostolorum in ecclesia Corinthiorum exorti, atque ad Sedem apostolicam relati (3). Eadem unitas posebat, ut potestas singulorum Episcoporum subordinata esset supremi capitis ac pastoris potestati, a qua in usu jurium et functionum episcopalium intra diocesan pro temporum ratione temperaretur, ac restringeretur; quemadmodum Paulus extraordinaria apostolatus auctoritate potestatem episcoporum Timothei, ac Titi temperavit, ac restrinxit, prohibendo ordinationem bigamorum, ac neophytorum, præscribendo qualitates ordinandorum, leges judiciales, evocando ad se majores natu, id est, episcopos ac presbyteros districtus Ephesini.

(b) Ut Ecclesia sancta esset, et fideles sanctificarentur, necesse erat, ut jus prædicandi doctrinam sanctam, reprobandi ac confundendi errores, dein ut potestas ordinis, ac jus ordinandi, ab apostolis in successores transiret, qui gregem suum doctrina, sacrificio, sacramentorum administratione sanctificare debebant.

(c) Ut catholicæ censerentur particulares Ecclesiæ, quibus apostolorum successores præerant, necesse fuit, ut iidem cum adhærente grege in communione persisterent cum aliis unitate fidei et caritatis conjunctis, omnesque ac singuli velut glutinum sacerdotum, ut Cyprianus inquit, inter se uniti in commune centrum catholicæ

unitatis tenderent. In hunc finem gradus quidam episcopalis jurisdictionis introducti sunt, ut infra dicemus.

(d) Apostolicæ Ecclesiæ conservandæ ratio exigit, ut successores apostolorum, quibus doctrinæ depositum commissum est, de fide ac traditione judicandi potestate, et jure suffragii in conciliis gauderent; utque ipsi operarios, quibus indigent in pascendo grege suo, mitterent, et auctoritate donarent, ceu legitimos ministros ex apostolica origine descendentes. Ad hæc vero ordinaria episcopatus jura exercenda opus est, ut successores apostolorum potestate inspectoria, executoria, legislativa ad regendum ac pascendum gregem pollerent; cui potestati certa subditorum respondet obtemperandi obligatio, ex jure divino proveniens (4).

(1) *Supra* §. CCCXXXIII. (a.) Nil mirum, quod Petrus in personas apostolorum non memoretur judicium et potestatem exercuisse; nam status eorum, qui summa erant præditi potestate, et a fide deficere a Deo eruditi non poterant, a supremæ in Petro jurisdictionis usu eos eximebat; quæ est animadversio Petri de Marca in *diss. de singulari Primatu Petri* n. 5.

(2) *Ibid.* n. VII.

(3) *Constat in Epist. Rom Pontif. Epistola I. S. Clementis ad Corinthios.* Jure quæritur, cur Ecclesia Corinthia ad Romanorum confugerit Ecclesiam seditionis componendæ causa, nisi in ea superius quoddam magisterium et eminentiorem auctoritatem agnovisset; per quam dein pax Corinthiis feliciter revocata est.

(4) Hinc damnata Hussii propositio XV. « Obedientia ecclesiastica est obedientia secundum adinventionem sacerdotum Ecclesiæ, præter expressam auctoritatem scripturarum. »

CAPUT V.

Delineatur hierarchia, et determinatur subjectum potestatis a Christo institutæ, et ad posteros transmissæ.

ARGUMENTUM.

CCCXLVI. Hierarchia ordinis et jurisdictionis.	CCCLVI. Principi Laico non competit potestas sacra.
CCCXLVII. Gradus Ordinum.	CCCLVII. Hypotheses Protestantium de regimine sacro.
CCCXLVIII. Gradus Jurisdictionis.	CCCLVIII. An concilium supra Papam?
CCCXLIX. Origo horum graduum.	CCCLIX. Limites potestatis Pontificiæ, CCCLX. Et episcopalis.
CCCL. Metropolitanani.	CCCLXI. Plenitudo potestatis.
CCCLI. Exarchi, primates, archiepiscopi.	CCCLXII. Forma status et imperii ecclesiastici.
CCCLII. Patriarchæ.	CCCLXIII. An potestas episcoporum immediate a Deo?
CCCLIII. Unitas episcopatus in Ecclesia	
CCCLIV. Claves Ecclesiæ datæ sunt uni et unitati.	
CCCLV. Richerismus.	

§. CCCXLVI.

POTESTAS sacra in Petro et apostolis instituta, atque